

Arkivnr: 2014/927-22

Saksbehandlar: Ingvar Skeie

Saksframlegg

Saksgang

Utval	Saknr.	Møtedato
Fylkesutvalet		29.05.2019
Fylkestinget		12.06.2019

Finansrapport 1. tertial 2019

Samandrag

Fylkeskommunen si lånegjeld er 10 725 mill. kr. 52,1% av gjelda har rente som er bunden i meir enn eitt år. Fylkeskommunen er lite utsett for renteendringar inneverande år. Men på nokre års sikt kan auke i rentenivået bli ei stor utfordring. Gjennomsnittleg rentenivå for låneporteføljen er 2,14 %.

Det er ikkje konstatert avvik i finansforvaltninga i høve til reglementet.

Økonomi: Det er ikkje venta nemnande avvik i høve til vedteke budsjett.

Klima: Ingen effekt

Folkehelse: Ingen effekt

Regional planstrategi: Ingen verknader

Forslag til innstilling

Fylkestinget tek finansrapporten for 1. tertial 2019 til orientering.

Ingrid Kristine Holm Svendsen
kst. fylkesrådmann

Nils Egil Vetlesand
kst. fylkesdirektør økonomi og organisasjon

Saksframlegget er godkjent elektronisk og har derfor inga underskrift.

Vedlegg

1 Rapport gjeldsportefølje pr. 30.04.2019 (BCM)

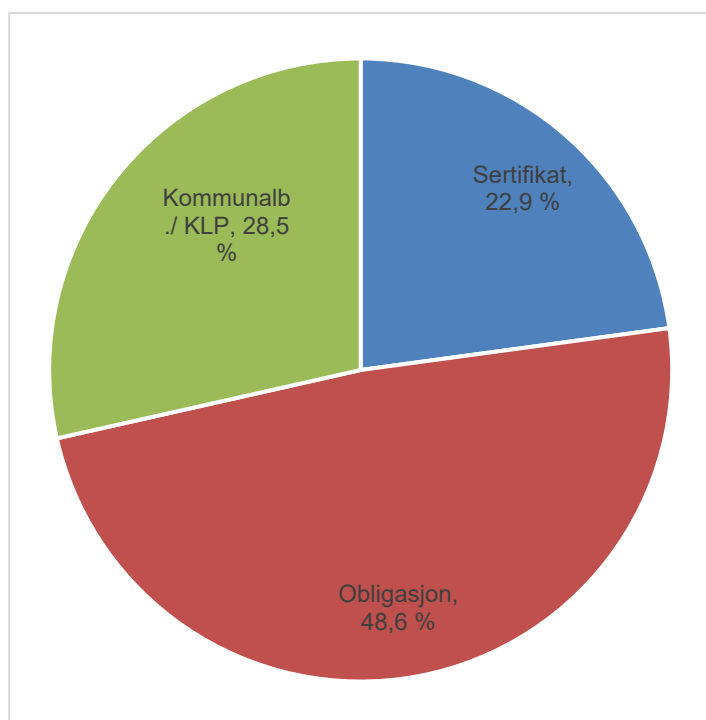
Fylkesrådmannen, 10.05.2019

Lånegjeld

Det er ikkje gjort nye låneopptak så langt i 2019, men ein har refinansiert nokre eksisterande lån. Lånegjelda er 10 725,3 mill. kr.

Låneporteføljen fordeler seg slik:

	Tal lån	Beløp, kr 1 000	Andel
Sertifikatlån	7	2 451 000	22,9 %
Obligasjonslån	12	5 215 000	48,6 %
Kommunalbanken/KLP (langsiktige)	10	3 059 300	28,5 %
Totalt	29	10 725 300	100,0 %

Nye låneopptak dei siste åra har for det meste blitt gjort i form av obligasjonslån. Denne lånetypen utgjør no nær halvparten av samla låneportefølje.

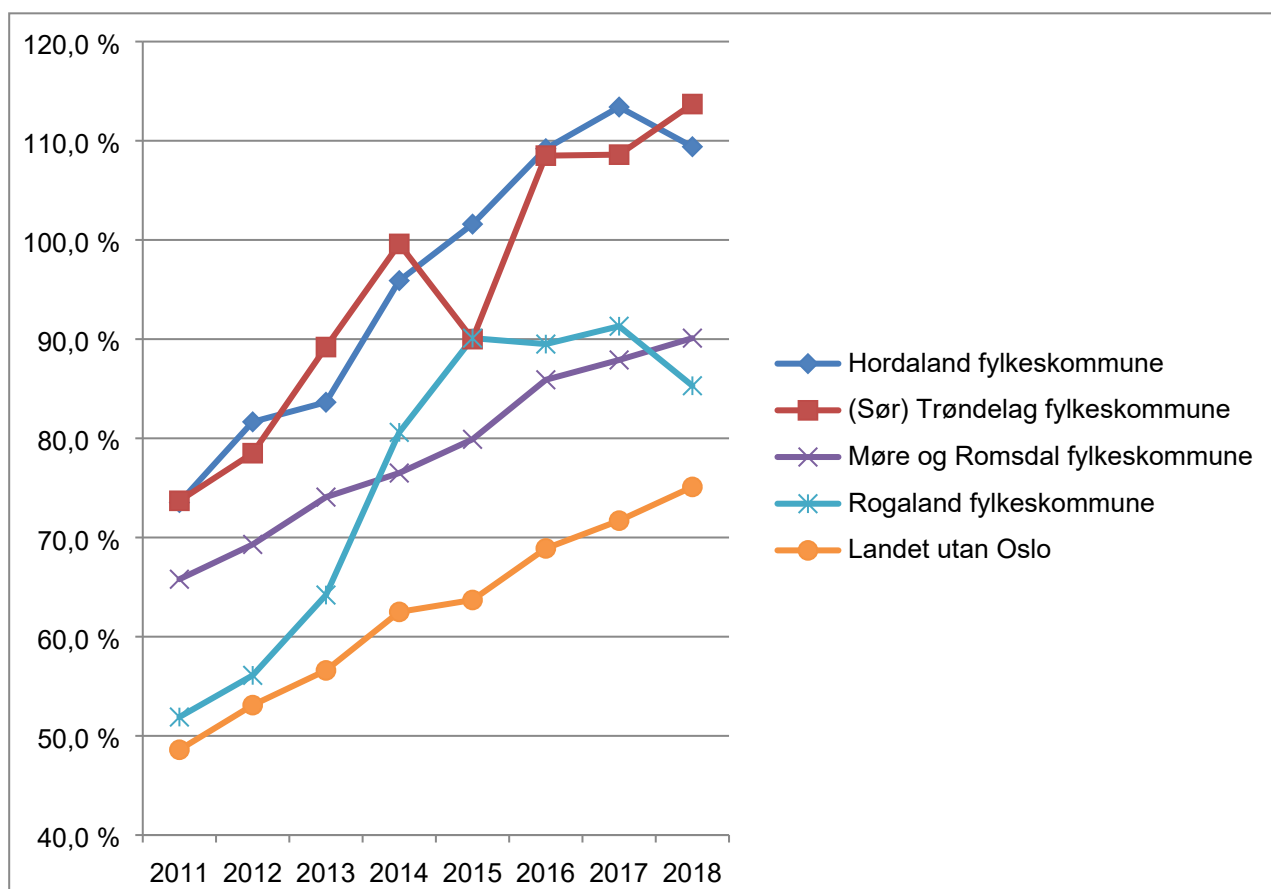
Sertifikatlån og obligasjonslån er lån direkte i marknaden, der bankane opptre som mellommenn. Sertifikatlån har løpetid på inntil 1 år, medan obligasjonslån har løpetid på over 1 år.

Gjeldsgrad

Ved siste årsskifte hadde Hordaland fylkeskommune ein netto gjeldsgrad på 109,4 % av driftsinntektene. I 2018 auka inntektene meir enn gjelda, slik at gjeldsgraden gjekk noko ned. Trøndelag hadde i 2018 den høgaste gjeldsgraden av fylkeskommunane med 113,7 %. I gjennomsnitt utgjorde netto lånegjeld for fylkeskommunane 75,1 % av driftsinntektene.

Det er vanskeleg å setje noko eksakt grense for kva som er eit berekraftig gjeldsnivå. Det avheng av mange faktorar, t.d. framtidig inntektsvekst, forventning om utvikling i rentenivå osv. I ein rapport frå Riksrevisjonen (Dokument 3:5 2014-2015) vart grensa for når gjeldsnivået byrjar å bli faretruande høgt sett ved 75 %.

Grafen nedanfor viser utviklinga i gjeldsgrad i Hordaland og nokre andre fylkeskommunar som det er naturleg å samanlikne seg med.

Utvikling i rentenivå

I 1. tertial har rentenivået vist stigande tendens. Norges Bank auka styringsrenta med 0,25 % i mars.

Pengemarknadsrenta (3 mnd. Nibor) gjekk opp frå 1,27 % ved årsskiftet til 1,40 % ved utgangen av april. Kommunalbanken har sett opp p.t. renta to gonger, med til saman 0,3 %.

Gjennomsnittsrenta på den totale låneporteføljen var 2,14 %, mot 2,17 % ved årsskiftet. Sjølv om den flytande renta er på veg oppover, har dette vorte motverka ved at lån med relativt høg fastrente har gått ut. Dette gjeld m.a. ein rentebytteavtale der ein betalte fast rente på 3,47 %. Eit obligasjonslån som hadde rente på 2,75 %, vart refinansiert i februar og fekk då ny rente på 2,20 %.

Forvaltning av gjeldsporteføljen

I finansreglementet er det bestemt at "halvparten av lånegjelda bør som hovudregel ha fast rente. Andelen fast rente kan likevel variere mellom 40 % og 60 % ut frå om ein finn vilkåra for binding gunstige eller ikkje."

Tabellen nedanfor gjev oversyn over fordelinga mellom fast og flytande rente:

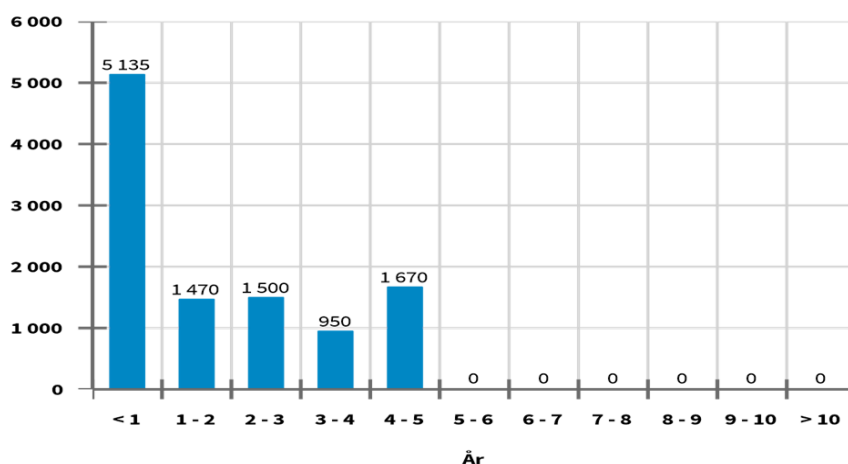
	31. des. 2018		30. apr. 2019	
	Lånesaldo	Andel	Lånesaldo	Andel
Lån med rentebinding over 1 år	5 540 000	51,7 %	5 590 000	52,1 %
Lån med flytande rente / rentebinding under 1 år	5 185 300	48,3 %	5 135 300	47,9 %
Totale lån	10 725 300	100,0 %	10 725 300	100,0 %

Ein har definert grensa mellom fast og flytande rente ved 1 år. Ved utgangen av april hadde 52,1 % av låneporteføljen fast rente.

Renteregulering

Gjennomsnittleg bindingstid på renta skal vere minimum 1 år og maksimum 4 år. Pr. 30. april er bindingstida 1,8 år.

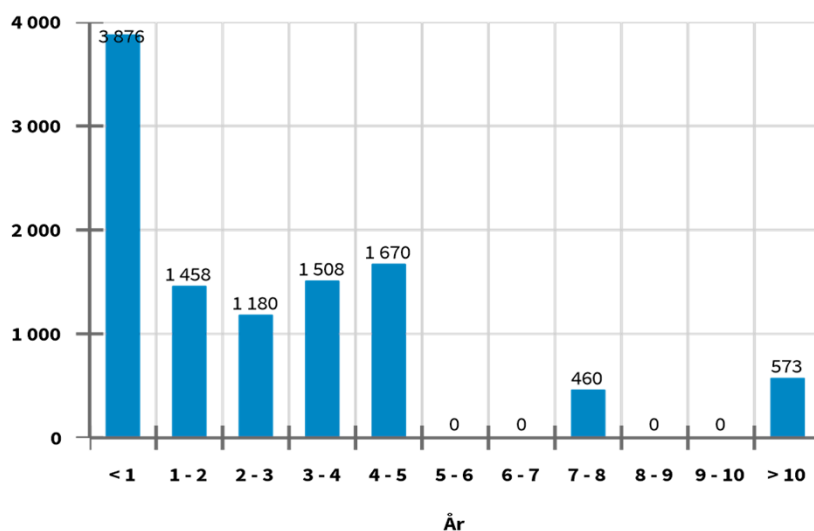
Oppstillinga nedanfor viser kor stor del av låneporteføljen som har renteregulering kvart år.

Løpetid

For å redusere refinansieringsrisikoen, skal låneporteføljen vere diversifisert med omsyn til løpetid. Einskildlån skal aldri utgjere meir enn 10 % av den samla gjeldsporteføljen.

Tabellen nedanfor gjev oversyn over lån som har forfall kvart år framover.

36 % av låneporteføljen har forfall innan 1 år, og over 90 % har forfall innan 5 år. Berre 3 lån har gjenverande løpetid på over 5 år. Fleire av låna i Kommunalbanken, som vart tekne opp med 10 års løpetid, har no berre få år igjen til forfall. Det kan etter kvart vere ønskjeleg med nokre fleire lån som har forfall 5-10 år fram i tid.

Ein har vore i kontakt med Kommunalbanken, og banken stiller seg positiv til å forlengje løpetida på nokre av fylkeskommunen sine lån. I obligasjonsmarknaden vil rentesatsen bli høgare dess lengre løpetid låna har. I Kommunalbanken er rentesatsen uavhengig av løpetid. Det er dermed gunstig å ha dei lengste låna i Kommunalbanken.

Pr. 30. april har fylkeskommunen 6 sertifikatlån og 1 kortsiktig lån i Kommunalbanken med sertifikatvilkår. Tre av låna har løpetid på 3 mnd. og fire på 12 mnd.

For å avgrense refinansieringsrisikoen, er det viktig å planleggje forfall, slik at ein unngår at mange lån har forfall i løpet av eit kort tidsrom. På neste side er vist eit detaljert oversyn over lån som har forfall dei neste 12 månadene. I tillegg til sertifikatlåna, er det 4 langsiktige lån som har forfall. Det eine kommunalbanklånet vil ein innfri som del av årets avdrag, medan det andre er mellom dei der det kan vere aktuelt å forlengje løpetida.

For sertifikatlåna med 3 mnd. løpetid har ein «rulleringsavtaler» med DNB. Dvs. at banken fornyar låna ved kvart forfall. På denne måten har ein redusert refinansieringsrisikoen til eit minimum. For tida oppnår ein lågare rente på denne måten enn om ein hadde teke opp meir langsiktige lån.

Lån som har forfall neste 12 månader:

Dato	Lånetype	Beløp	Kommentar
22.05.2019	Sertifikat 22.02.2019 - 22.05.2019	340 000	Rulleringsavtale
27.05.2019	Kommunalbanken 2009/2019	265 000	Avdrag
07.06.2019	Sertifikat 08.06.2018-07.06.2019	335 000	
11.06.2019	Obligasjonslån FRN 2016/2019	450 000	
28.06.2019	Sertifikat 28.03.2019 - 28.06.2019	221 000	Avdrag
30.07.2019	Sertifikat 30.04.2019 - 30.07.2019	345 000	Rulleringsavtale
14.10.2019	Obligasjonslån FRN 2016/2019	360 000	
25.10.2019	Sertifikat 26.10.2018 - 25.10.2019	350 000	
22.11.2019	KBN sertifikatvilkår 23.11.18 - 22.11.19	470 000	
18.02.2020	Kommunalbanken 2010/2020	350 000	
13.03.2020	Sertifikat 15.03.2019 - 13.03.2020	390 000	
Total		3 876 000	

Likvide midlar

Ein kan gje følgjande oversyn over innskot og plasseringar ved utgangen av april:

	Des. 2018	Apr. 2019
Pengemarknadsfond	128 603	128 603
Ordinære bankinnskot	650 569	1 539 496
Skattetrekksmidlar	117 622	139 697
Bankinnskot "øyremerkte" midlar	483 461	442 317
Sum innskot og fond	1 380 256	2 250 113
Kassabeholdningar	23 748	25 019
Sum likvide midlar	1 404 004	2 275 132

Sum likvide midlar har auka mykje, og var 2 275 mill. kr ved utgangen av april. Forklaringa er at ein nettopp har fått innbetalt statstilskot til bybaneutbygging. Bankinnskot er difor nesten 1 mrd. kr høgare enn det som har vore normalt.

Plasseringane i ulike pengemarknadsfond har gjeve ei annualisert avkastning på mellom 2,0 % og 2,8 %. Gjennomsnittleg avkastning for plasseringane var 2,4 %. Renta på konsernkontoen har til samanlikning vore 1,72 %.

Renterisiko

Ei endring i rentenivået vil gje relativt små utslag for fylkeskommunen første året. Auka renteinntekter og rentekompensasjon vil langt på veg motsvare auken i renteutgifter. I tabellen nedanfor er nettoverknaden anslått til 1,6 mill. kr. Ein har då lagt til grunn at bankinnskot gradvis vil gå ned mot det som har vore det normale nivået.

I tabellen er det også vist korleis ein renteauke på 1 prosentpoeng i år vil slå ut i 2022. Innan den tid vil mange av fastrentelåna ha fått ny rente. Netto renteutgifter vil gå opp med om lag 55 mill. kr. Utrekningane er gjort med same låneportefølje som pr. 30.04.2019. I praksis ventar ein at summen av lån vil halde fram med å auke noko. Dermed vil også auken i renteutgifter bli noko høgare.

		Mill. kr
	1 år	2022
Renteutgifter	34,3	80,9
Renteinntekter og rentekompensasjon	-32,7	-25,2
Netto	1,6	55,7

Prognose i høve til budsjett

Så langt er det ikkje konstatert nemnande avvik i høve til budsjettet.

Som vedlegg til saka følgjer ein rapport utarbeidd av Bergen Capital Management. Her finn ein meir detaljopplysningar, m.a. ei oppstilling av alle fylkeskommunen sine lån med gjeldande rentesatsar.